

"Hubb-u cah" tam olarak nedir; bize bakan yönleri ile analiz eder misiniz?

Hubb-u cah; şöhret düşkünlüğü, makam sevgisi ve rütbe hırsı gibi manalara geliyor.

Şöhretin en büyük afeti ve hastalığı; riya, yani gösteriştir. İnsanlara kendini göstermek ve beğendirmek için suni ve yapmacık davranışlar sergiler. Hakk'ın değil halkın takdiri için çabalar, işlerinde Allah'ın rızasını gözetmekten ibaret olan ihlas ile hareket edemez.

Riya ise; insanın bütün amellerini iptal edip, insanı ahirette perişan eden manevi bir illettir. Bu yüzden şöhret hem afet, hem de ayn-ı riyadır, ya da ona yatkın bir zemindir.

İnsanın rütbe ve makam hırsı da şöhrete hizmet eden vesilelerdir. Zira insanın makam sahibi olmak istemesi, insanlar arasında takdir ve hürmet görmek istemesinden dolayıdır. Bu yüzden şöhret insanı kötü ahlaka iten çok tehlikeli bir silahtır.

İnsanın gaye ve hedefinde şöhret olmak varsa her yolu dener, ahlaki değerleri bir kenara bırakıp insanlıktan çıkar. Günümüzdeki şarkıcı türkücülerin şöhret için ya da unutulmamak adına ne durumlara ve kılıklara girdiği malum...

Şöhretin ille de dünya ve ülke çapında olması gerekmiyor; kendi cemaatimiz ya da şehrimiz içinde de insan takdir edilmek duygusu ile şöhret belasına düşebilir. İnsan bu şöhret damarına iki kişi arasında bile yakalanabilir. Mesela birisine kemalatımızı göstermek için şov yapabiliriz; bu da şöhretin en küçük ve dar bir şeklidir. Bu yüzden şöhreti sadece kesrete hamletmek yanlıştır.

Kısacası Allah için yapılmayan her türlü amel ya da davranış, riya ve şöhret kapsamında değerlendirilebilir. Böyle her tarafımızı kuşatan bir afete karşı çok dikkatli olmamız icap eder.

Üstad'ın ifadesiyle,

"İhtar: Teveccüh-ü nâs istenilmez, belki verilir. Verilse de onunla hoşlanılmaz. Hoşlansa ihlası kaybeder, riyaya girer. Şan ü şeref arzusuyla teveccüh-ü nâs ise; ücret ve mükâfat değil, belki ihlassızlık yüzünden gelen bir itibar ve bir mücazattır..."

"Şöhretperestlerin ve şan ü şeref peşinde koşanların kulakları

çınlasın."(1)

Şöhret ve riyanın ilacı tahkiki iman ve ihlastır. Risale-i Nurlar bu zamanda tahkiki iman ve ihlas derslerini mükemmelen veriyor.

Bir talebesi Üstad'a "**Aziz Üstad! Hizmetin göklerde gezsın ve siz destanlarda geziniz...**" diye yazar. Barla Lahikası'nda neşredilen bu mektuba Üstad şu dipnotu düşer:

"Bu kardeşimin bu hissine iştirak etmiyorum. Rıza-yı İlahî kâfidir. Eğer o yâr ise, herşey yârdır. Eğer o yâr değılse, bütün dünya alkışlasa beş para değmez. İnsanların takdiri, istihsanı, eğer böyle işde, böyle amel-i uhrevîde illet ise, o ameli ibtal eder. Eğer müreccih ise, o ameldeki ihlası kırar. Eğer müşevvik ise safvetini izale eder. Eğer sırf alâmet-i makbuliyet olarak, istemeyerek Cenab-ı Hak ihsan etse, o amelin ve ilmin insanlarda hüsn-ü tesiri namına kabul etmek güzeldir..."(2)

Dipnotlar:

(1) bk. [Lem'alar, Yirminci Lem'a, Birinci Nokta \(Haşiyeye\)](#).

(2) bk. [Barla Lahikası, \(83. Mektup, Haşiyeye-2\)](#)